

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

دانشکده بهداشت

شورای تحصیلات تکمیلی

**نحوه نگارش و تدوین پایان نامه
دانشجویان کارشناسی ارشد**

تدوین:

دکتر مصطفی نصیرزاده: معاون پژوهشی دانشکده بهداشت

مهندس محمد مبینی: سرپرست تحصیلات تکمیلی دانشکده بهداشت

خرداد ۱۳۹۸

دانشجوی محترم:

نحوه نگارش پایان نامه پس از انجام مراحل عملی کار، مهم ترین فعالیت در اخذ درجه علمی در مقاطع مختلف از جمله کارشناسی ارشد می باشد. این راهنما به شیوه ساده ای نگاشته شده است تا شما را در نگارش یک پایان نامه کامل راهنمایی کند، پس به شما توصیه می شود که قبل از اقدام به نگارش پایان نامه، مطالب این راهنما را به دقت مطالعه نمایید. پایان نامه، حاصل نوشتاری دست آورده ای پژوهشی دوران تحصیلی و گنجینه ماندگار اندوخته های علمی هر دانشجو است که باید با دقت بسیار زیاد و در قالب مشخصی نوشته شود. رعایت استانداردها در نگارش مطالب، رعایت توالی منطقی در تدوین قسمت های مختلف و صفحه آرائی مناسب، بسیار ضروری است. در ضمن در هنگام صحافی نیز باید قوانین مربوطه رعایت شود به طوری که پایان نامه از لحاظ ظاهری دارای نمایی زیبا و درخور باشد.

الف: ترتیب محتوای پایان نامه

هر پایان نامه که به معاونت پژوهشی ارائه می شود، شامل بخش های زیر است:

- صفحه روی جلد پایان نامه به زبان فارسی (سمت راست) - **طبق فرمت**

پیوست ۱

- صفحه سفید آستر

- صفحه بسم الله الرحمن الرحيم

- صفحه عنوان فارسی **طبق فرمت پیوست ۲**

- صورت جلسه دفاع از پایان نامه

- صفحه تقدیم (در صورت تمایل)

- صفحه تقدیر و تشکر (اختیاری)
- صفحه تأییدیه صحت و اصالت نتایج پایان نامه، **طبق فرمت پیوست ۳**
- صفحه حق مالکیت مادی و معنوی و مجوز بهره برداری از پایان نامه، **طبق**

فرمت پیوست ۴

- خلاصه یا چکیده
- فهرست مطالب - **طبق فرمت پیوست ۵**
- فهرست جدول ها، شکل ها و نمودارها - **طبق فرمت پیوست ۶**
- فهرست اختصارها یا نشانه های اختصاری
- فهرست علائم و (نشانه ها در صورت نیاز)
- فصل اول: بیان مسئله و کلیات پژوهش
- فصل دوم: مروری بر مطالعات انجام شده
- فصل سوم: مواد و روش ها
- فصل چهارم: یافته های پژوهش
- فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات
- فهرست منابع
- پیوست ها
- چکیده به زبان انگلیسی

- صفحه روی جلد سمت چپ به زبان انگلیسی - **طبق فرمت پیوست ۷**

نکته: دقت گردد عناوین دقیقاً مشابه موارد فوق باشد، برای مثال به جای کلمه "یافته ها"، عنوان "نتایج" درج نگردد.

ب: شیوه نگارش پایان نامه

(۱) جلد پایان نامه: جلد به دو زبان فارسی و انگلیسی، از نوع گالینگور انتخاب و مندرجات روی آن بصورت زرکوب چاپ شود. رنگ روی جلد برای پایان نامه کارشناسی ارشد حتماً آبی تیره (سرمه ای) و ترجیحاً از نوع ساده باشد. مشخصات عنوان پایان نامه بجز نام استاد (اساتید) مشاور باید روی جلد حک شود (پیوست یک). در قسمت عطف، قسمتی از عنوان پایان نامه به همراه سه نقطه، نام و نام خانوادگی نویسنده و سال و ماه، زرکوب شود.

(۲) کاغذ و تایپ: کلیه‌ی قسمتهای پایان نامه باید روی کاغذ سفید مرغوب تایپ گردد. ابعاد کاغذ ۲۹/۷*۲۱ (کاغذ A4) می باشد. تمامی متن‌ها روی کاغذ یک رو تایپ شده و نوع قلم مورد استفاده در تمامی متن، یکنواخت و با اندازه ۱۳ باشد. فقط یکی از فونتهای B Nazanin، B Lotus یا B Mitra، استفاده شود. نوع قلم برای عنوان‌ها و تیترا متفاوت انتخاب شود (فونت B Titr با سایز ۱۲). از گذاشتن دو نقطه در عنوان‌ها، تیترا و زیر تیترا خوداری شود. برای نوشتن تمام مطالب انگلیسی از فونت Times New Roman با اندازه ۱۲ استفاده شود. در تایپ کلمات دقت شود و قوانین نگارشی و املائی لحاظ گردد. برای مثال کلمه "مؤثر، تأثیر" صحیح است. هم‌چنین در نگارش کلمات مرکب و ایجاد نیم فاصله دقت گردد. برای مثال نگارش کلمات "می‌رود، پیش‌گیری، پیوسته‌ها" صحیح می باشد. بر این اساس توصیه می گردد نرم‌افزار ویراستار نصب و به کمک آن ویراستاری نگارشی صورت گیرد.

نکته: عنوان جداول و اشکال و نمودارها نیز مطابق عناوین متن می باشد.

نکته: حداکثر تعداد صفحات پایان نامه بدون پیوست‌ها برای مقطع کارشناسی ارشد ۱۳۰ صفحه می باشد.

(۳) فاصله‌گذاری و حاشیه‌بندی: تمام صفحات به صورت ساده و بدون استفاده از کادر تایپ شوند. استفاده از سر صفحه یا Header الزامی است. سر صفحه شامل عنوان مکرر (قسمتی از عنوان پایان نامه، حدود شش کلمه بدون سه نقطه) در سمت راست و عنوان فصل در قسمت چپ می باشد. فاصله‌ی سطرها در تمام متن پایان نامه برابر ۱/۵ سانتی متر است (۱/۵ lines) اما فاصله‌ی سطرها در چکیده (فارسی و انگلیسی) و منابع برابر ۱/۱۵ سانتی متر می باشد.

نکته: دقت گردد بین عنوان‌ها و متن مربوطه فاصله‌ای ۱/۱۵ سانتی متر و با متن قبل ۲ سانتی متر فاصله داشته باشد.

حاشیه سمت راست و بالا مساوی ۳ سانتی متر و حاشیه‌ی سمت چپ و پایین برابر ۲/۵ سانتی متر می باشد. این حاشیه‌ها باید در سرتاسر پایان نامه رعایت شود. در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل‌ها یا جدول‌ها بزرگ‌تر از فضای داخل حاشیه‌ها باشد، با کوچک کردن آن‌ها و یا با استفاده از landscape کردن برگه، مرتب گردد.

(۴) شماره‌گذاری صفحات: هیچ کدام از صفحات قبل از فهرست‌ها شماره‌گذاری نمی شود. این صفحات با حروف ابجد (الف، ب و) شماره‌گذاری می گردند. شماره‌گذاری با اعداد از اولین صفحه (مقدمه) با شماره یک آغاز می شود و تا آخرین صفحه (تا آخرین صفحه پایان نامه، غیر از چکیده انگلیسی و صفحه عنوان انگلیسی) ادامه می یابد. شماره‌ی صفحه در پایین و در وسط قرار می گیرد. فاصله‌ی شماره صفحه در ۱/۵ سانتی متر از لبه‌ی پایین است.

(۵) شماره‌گذاری فصل‌ها، بخش‌ها: فصل‌ها، بخش‌ها و زیر بخش‌ها به عدد شماره‌گذاری می شوند، به طوری که شماره‌ی فصل در سمت راست و شماره بخش بعد از آن آورده شود مانند:

۴-۲-۳ بیان کننده‌ی زیر بخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

۴-۲-۱ بیان‌کننده‌ی زیر بخش ۱ از بخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۴ است.

نکته مهم: مابین شماره‌ها و نوشتار به‌جای نقطه و یا خط تیره، دو فاصله (space) ایجاد شود.

(۶) شماره‌گذاری روابط ریاضی و فرمول‌ها: فرمول‌ها در هر فصل به‌طور جداگانه و به ترتیبی که در متن

می‌آیند، در داخل پرانتز به عدد شماره‌گذاری می‌شوند، به‌طوری‌که شماره‌ی فصل در سمت راست و شماره فرمول بعدازآن آورده می‌شود. فرمول سمت چپ و شماره‌ی آن در سمت راست صفحه قرار گیرد.

(۷) صفحه بسم الله: صفحه‌ی بسم الله الرحمن الرحیم به شکل ساده و مشخصی صفحه‌آرایی گردد و از بکار بردن هرگونه کادر و تزئینات مختلف خودداری شود.

(۸) صفحه‌ی تقدیر و تشکر: در صفحه‌ی تقدیر و تشکر از افرادی که در به انجام رسیدن پایان‌نامه به نحو مؤثری همکاری نموده‌اند سپاسگزاری می‌شود. چنانچه پایان‌نامه در قالب طرح پژوهشی و با دریافت کمک مالی از مراکز و دستگاه‌های خاص انجام‌شده باشد، ذکر نام تصویب‌کننده و تأمین‌کننده‌ی بودجه طرح و شماره و تاریخ تصویب طرح الزامی است.

(۹) چکیده فارسی و انگلیسی: هر پایان‌نامه با چکیده آغاز می‌گردد. چکیده بخشی از پایان‌نامه است که خواننده را به مطالعه آن علاقه‌مند می‌کند. چکیده حداکثر در یک و نیم صفحه و شامل مقدمه، مواد و روش ها، یافته ها، نتیجه گیری و کلید واژه ها (Introduction, Materials and Methods, Results, Conclusions and Keywords) است.

چکیده باید مختصر و مفید باشد و از کلی‌گویی در ارائه نتایج خودداری گردد. در چکیده از ذکر منابع، اشاره به جداول و نمودارها باید اجتناب شود. تمیز بودن مطلب، نداشتن غلط‌های املایی یا دستور زبانی و رعایت دقت و تسلسل روند نگارش چکیده از نکات مهم دیگری است که باید در نظر گرفته شود. چکیده به‌صورت فارسی و انگلیسی تهیه می‌شود. خلاصه فارسی و انگلیسی باید با یکدیگر مطابقت داشته باشند. حداکثر تعداد کلمات چکیده ۷۰۰ کلمه باشد. چکیده انگلیسی

(Abstract) با قلم Time New Roman و اندازه ۱۲ و چکیده فارسی با قلم B Nazanin و اندازه فونت

۱۳ با فاصله ۱/۱۵ سانتی متر بین خطوط نوشته می‌شود. عنوان‌ها در چکیده Bold گردند.

نکته: کلمات کلیدی در انتهای چکیده آورده شود. تعداد کلمات کلیدی حداکثر پنج مورد می‌باشد.

(۱۰) صفحه فهرست پایان‌نامه - (طبق پیوست ۵): این بخش شامل فهرست مطالب، فهرست جداول،

فهرست نمودارها، فهرست اشکال و فهرست عکس‌هاست. که هر یک بطور جداگانه و بطور اتوماتیک از طریق

برنامه ورد (نه به صورت دستی) نگارش می‌گردد. فونت مناسب برای نگارش عنوان در فهرست‌ها قلم B

Nazanin ۱۲ می‌باشد. در این رابطه به نکات زیر توجه شود:

➤ صفحاتی که قبل از صفحه فهرست مطالب آورده شده‌اند در این فهرست ذکر نمی‌شوند.

➤ این صفحات (فهرست مطالب، فهرست جدول‌ها، شکل‌ها، نمودارها و عکس‌ها) باید با حروف ابجد

شماره‌گذاری شوند. سایر صفحات پایان‌نامه باید با اعداد رومی شماره‌گذاری شوند. شماره‌ها باید در

پایین صفحه و به صورت وسط‌چین نوشته شوند.

باید برای جدول‌ها، شکل‌ها و نمودارهایی که در متن پایان‌نامه آورده شده‌اند، فهرست‌های جداگانه‌ای

تهیه شود. هر فهرست شامل عنوان جدول، شکل یا نمودار است که به ترتیب ارائه شده در متن پایان‌نامه

شماره‌گذاری می‌شوند. هر جدول، شکل یا نمودار، در متن پایان‌نامه، شماره‌ای را به خود اختصاص می‌دهد که

این شماره در فهرست مربوطه قبل از عنوان جدول، یا شکل و نمودار نوشته می‌شود. روبروی شماره و عنوان

جدول، شکل یا نمودار، شماره صفحه‌ی مربوط در پایان‌نامه ذکر می‌شود.

(۱۱) واژه‌نامه: در صفحه‌ی واژه‌نامه باید معادل فارسی واژه‌های انگلیسی موجود در متن که از مقالات و متون

انگلیسی ترجمه و معادل‌سازی گردیده‌اند، نوشته شوند، معمولاً واژه‌های موردنظر می‌باشند که قبلاً مصطلح

نبوده‌اند. صفحه واژه‌نامه سه ستون دارد که ستون سمت چپ اختصار واژه‌ی انگلیسی، ستون وسط نام کامل واژه

انگلیسی و ستون سمت راست و مقابل هر واژه، معادل فارسی آن نوشته می‌شود. واژه‌ها به ترتیب حروف الفبای فارسی مرتب می‌شوند.

۱۲) فصل اول بیان مسئله و کلیات پژوهش: این فصل از بخش‌های زیر تشکیل گردیده است.

مقدمه و بیان مسئله، اهداف (هدف اصلی و اهداف کاربردی)، فرضیات یا سوالات، تعریف واژه‌ها (نظری با ذکر رفرنس و عملی) و کلیات پژوهش تشکیل گردیده است. در قسمت مقدمه و بیان مسئله همانند پروپوزال به نگارش اهمیت موضوع، بیان آمار و ارقام، دلیل انجام کار و ... می‌پردازیم. سپس هدف/اهداف اصلی طرح، اهداف کاربردی، فرضیات یا سوالات پژوهش، تعریف واژه‌های کلیدی و کلیات پژوهش بیان می‌گردد. در قسمت کلیات پژوهش اطلاعات لازم در مورد موضوع و جنبه‌های مختلف آن برای خوانندگان ارائه می‌گردد. در مداخلات آموزشی در ابتدا لازم است آموزش و اهمیت آموزش، نظریه/الگو و کاربرد آن، توضیح نظریه مورد استفاده در پژوهش و سپس کلیاتی در خصوص موضوع مورد مطالعه ذکر شود. برای مثال اگر در خصوص دیابت کار نموده اید، تعریف، انواع دیابت، علائم، عوارض و پیامدهای آن، استراتژی‌های پیش‌گیرانه ذکر گردد. ذکر منبع در قسمت کلیات از منابع اصلی و متعدد الزامی است. بطور کلی این فصل حدود ۱۰-۱۳ درصد از حجم پایان‌نامه را به خود اختصاص می‌دهد. لازم به یادآوری اینکه در این فصل، در قسمت Header در سمت راست عنوان مکرر و در سمت چپ نام این فصل درج گردد.

لطفاً نام نویسندگان لاتین را بصورت فارسی تایپ نموده و در پاورقی لاتین آنرا بنویسید. برای مثال نویسنده "Rimer" را بصورت ریمر در متن نوشته و واژه لاتین در پاورقی باشد. در کلیه بخش‌های پایان‌نامه این قاعده رعایت گردد.

نکات مورد توجه در این فصل:

I. در مقدمه و همچنین در سایر قسمت‌های پایان‌نامه باید منابع و رفرنس‌های جملاتی که با استناد به کارهای دیگران نوشته می‌شود ذکر شود. اگر جمله‌ای عیناً نقل‌قول می‌شود، لازم است که در گیومه گذاشته شود.

II. مقدمه نباید بیش از اندازه طولانی شود و باید از توضیح بدیهیات پرهیز گردد.

III. لازم است که تقدم و تاخر مطالب در هنگام نوشتن این بخش رعایت شود و برای هر مبحث سرفصل (پاراگراف) جداگانه‌ای تعریف گردد.

IV. اصل اصطلاحات خاص انگلیسی که ترجمه آن‌ها در متن نوشتاری مورد استفاده قرار گرفته باید به صورت زیرنویس در انتهای همان صفحه نوشته شود. نوشتن اصل انگلیسی اصطلاح یا عبارت موردنظر، تنها در اولین جایی که ترجمه آن به کاررفته است، ضروری هست.

V. اگر برای یک اصطلاح خاص از یک کلمه مخفف استفاده شده، باید در اولین باری که این مخفف به کاربرده شده است، اصل اصطلاح انگلیسی به صورت زیرنویس آورده شود.

• این قسمت در حدود ۱۰-۱۳ درصد از کل حجم پایان‌نامه را دربر میگیرد.

۱۳) فصل دوم: مروری بر مطالعات انجام شده: بررسی متون و سابقه موضوع (Literature Review)، شامل

مروری بر مطالعات و تحقیقات مرتبط با تحقیق حاضر در ایران و جهان می باشد. در این بخش به بررسی مطالعات و تحقیقاتی (مقالات، پایان نامه ها) که در گذشته بر روی مقوله موردنظر انجام گرفته است، به طور خلاصه (حدود ۱۰-۱۲ خط برای هر مطالعه) و به ترتیب توضیح داده شود. دو معیار اصلی مورد توجه در این بخش مرتبط بودن و به روز بودن می باشد. سعی گردد مقالات مرتبط و به روزتر در اولویت بالاتری قرار گیرند. در ابتدای این بخش بطور خلاصه مقدمه ای در خصوص نحوه جستجو، نام کلمات کلیدی به فارسی و انگلیسی

و نام پایگاه‌های جستجو شده ذکر گردد. در ابتدا مطالعات داخلی و سپس مطالعات خارجی ذکر گردند. در صورتی که پژوهش شما مداخله‌ای است و ترکیبی از مطالعات مداخله‌ای و توصیفی را در مرور متون ذکر می‌نمایید، لطفاً در ابتدا مطالعات داخلی مداخله‌ای، مطالعات داخلی توصیفی و برای مطالعات خارجی نیز به همین صورت، ارائه گردد. در این بخش نظر شخصی فرد ارائه‌دهنده پایان‌نامه ذکر نمی‌شود، اما روند نوشتار باید به‌گونه‌ای باشد که نواقص کارهای قبلی، ابهامات یا اشکالات موجود را روشن نماید. بنابراین می‌توان در پایان مرور متون به بررسی نقاط قوت و ضعف مقالات اشاره ای نمود. در ارائه هر مطالعه ذکر نام محقق اصلی، سال اجرای تحقیق، عنوان یا هدف، نوع مطالعه، جامعه و حجم نمونه، خلاصه ای از روش کار (ابزار، نحوه جمع‌آوری داده‌ها، نحوه تحلیل، نحوه اجرای برنامه مداخله ای) و نتایج آن ضروری است.

• این قسمت در حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد از کل حجم پایان‌نامه را دربر می‌گیرد.

(۱۴) فصل سوم: مواد و روش‌ها: این فصل به دو بخش مواد و روش تحقیق تقسیم می‌گردد.

در بخش اول لازم است فهرست کلیه وسایل و مواد مهم مورد استفاده در تحقیق با ذکر مشخصات آن از جمله نام کمپانی سازنده، محل ساخت و شماره کاتالوگ ارائه گردد. در بخش دوم باید، گروه‌بندی‌ها، روش تحقیق و فن‌های مورد استفاده توضیح داده شود. در ارائه این توضیحات به موارد زیر توجه شود:

I. بهتر است که جملات با افعال مجهول نگاشته شود.

II. جامعه مورد پژوهش، شرایط نمونه‌گیری، ویژگی نمونه‌های آزمودنی، نحوه گروه‌بندی، تعداد

نمونه‌های مورد بررسی در هر گروه و محاسبات آماری جهت تعیین نمونه‌ها و ... با دقت شرح داده شود.

III. روش‌های انجام مطالعه، با بیان جزئیات دقیق توضیح داده شود، به‌طوری‌که اگر فرد دیگری بخواهد آن را تکرار کند بتواند بدون مشکل این امر را انجام دهد (اگر کارآزمایی آموزشی است لازم می‌باشد که در خصوص موضوعات هر جلسه و مطالب مرتبط ارائه شوند)

IV. اگر روش‌های انجام مطالعه، روش‌هایی است که قبل پژوهشگرانی آن‌ها را پایه‌گذاری کرده‌اند، ذکر تمام جزئیات لازم نیست و در این حالت بهتر است آن روش به‌طور کلی توضیح داده شود و منبع یا منابع مربوط (رفرنس‌های موردنظر) ذکر گردد.

V. اگر برای بررسی جنبه‌های مختلف موضوع تحقیق، روش‌های متعددی مورداستفاده قرار گرفته است، لازم است که هر کدام با یک عنوان مشخص شود و شرح روش کار (آزمایش،...) مربوطه در این قسمت آورده شود.

VI. محدودیت‌ها، فرضیه‌ها و میزان اعتبار و قبولی آن‌ها بیان شود.

VII. برای پرسشنامه‌های که استفاده شده‌اند، ارائه روایی و پایایی لازم است.

VIII. ملاحظات اخلاقی و کد اخلاق اخذ شده از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه نوشته شود.

IX. نرم‌افزار آماری مورداستفاده و روش‌های آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها ذکر شود.

• این قسمت در حدود ۲۵ تا ۲۰ درصد از کل حجم پایان نامه را دربر می‌گیرد.

۱۵) فصل چهارم: یافته‌های پژوهش: یافته‌های به‌دست‌آمده باید متناسب با نوع مطالعه در این قسمت ارائه

شود. برای ارائه نتایج و یافته‌ها به موارد زیر توجه شود:

➤ برای نگارش این بخش بهتر است که از فعل‌های بازمان گذشته استفاده شود.

➤ داده‌ها باید با منطقی معرفی شود و اگر بخش نتایج طولانی است و موضوعاتی گوناگونی را

دربرمی‌گیرد، بیان نتایج هر موضوع باید به‌طور جداگانه انجام گردد.

➤ در این بخش، انتخاب روش ارائه نتایج و دقت در ارائه آن بسیار مهم است. یافته‌ها را می‌توان در جدول،

با رسم نمودار یا تصویر و یا سایر روش‌های معمول ارائه کرد.

○ توضیحات مربوط به جداول، تصاویر و نمودارها باید کاملاً گویا باشد.

○ توضیحات مربوط به جداول باید در بالای جدول و توضیحات مربوط به تصاویر و نمودارها در

زیر آن‌ها نوشته شود.

○ در نمودارها و جداول، ذکر واحدهای اندازه‌گیری، تعداد نمونه و نشان دادن تفاوت‌هایی که

از نظر آماری معنی‌دار هستند، با علائم مرسوم ضروری است.

➤ در این قسمت باید به یافته‌های مثبت و منفی به‌دست‌آمده اشاره شود ولی از تعبیر و تفسیر آن‌ها

خودداری گردد.

➤ در مطالعات کیفی ذکر طبقات و زیر طبقات استخراج‌شده از داده‌ها و ذکر نقل‌قول مشارکت‌کنندگان

ضرورت دارد. از نمودارها و مدل‌های مفهومی در این قسمت می‌توان استفاده کرد.

• ذکر عناوین جداول و نمودارها و شماره آنها و اشاره به تمامی آن‌ها در متن الزامی می‌باشد.

• این قسمت در حدود ۲۰-۱۵ درصد از کل حجم پایان‌نامه را دربر می‌گیرد.

(۱۶) فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات: در این فصل در رابطه با نتایج حاصل از تحقیق بحث

می‌گردد. همچنین با نتایج محققین دیگر مقایسه و بحث می‌شود. مقایسه نتیجه‌های به‌دست‌آمده باهدف‌های از

قبل تعیین‌شده و دستیابی‌های نوین در اینجا ذکر می‌شوند و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند. محقق جهت

بیان چالش‌ها و نیازهای پژوهشی آینده در قالب پیشنهاد برای تحقیقات بعدی، به طرح چند موضوع در راستای

تحقیقات خود می‌پردازند. در این فصل ذکر محدودیت‌های زمانی، تجهیزاتی، فنی و سؤالات و فرضیات که

ارتباط نزدیکی با این پژوهش داشته و امکان پاسخ یا اجرای آن‌ها فراهم نشده است حائز اهمیت است.

بر اساس یافته‌های پژوهش، بحث باید با کمک سرفصل‌های فرعی، به بخش‌های منطقی تقسیم شود. در هر کدام از این بخش‌ها، بحث و بررسی را باید با ذکر حقایق اثبات‌شده در خصوص موضوع موردتحقیق آغاز کرد و در چند جمله مختصر، مهم‌ترین نتایج به‌دست‌آمده را بیان نمود، سپس بحث در مورد نتایج به‌دست‌آمده را آغاز کرد. در اینجا باید سعی شود که نتایج با واقعیت‌های علمی موجود توجیه شود. لازم است که نتایج به‌دست‌آمده در این پژوهش با نتایجی که سایر پژوهشگران در این رابطه ارائه داده‌اند مقایسه شود. موارد مغایرت با کارهای انجام‌شده قبلی ذکر شود و موردبحث قرار گیرد (به خاطر داشته باشید که این بخش به هیچ‌وجه تکرار مطالب عنوان‌شده در قسمت "بررسی مطالعات و تحقیقات گذشته" یا قسمت "نتایج" نیست).

در بحث و بررسی باید ارتباط میان نتایج برقرار شود و چگونگی تعمیم نتایج به سایر شرایط آزمایش عنوان گردد. در ضمن لازم است موارد استثناء در میان الگوها و تعمیم‌ها و دلایل احتمالی بروز استثناء شرح داده شود. تعبیر و تفسیر نتایج باید بر اساس پیش‌زمینه‌ای که در بخش مقدمه ارائه‌شده است، صورت پذیرد و ارتباط میان نتایج حاصله کنونی و سؤال اصلی پایان‌نامه تبیین گردد.

اهم موارد دیگری که در نوشتن این بخش باید موردتوجه قرار گیرد به شرح زیر است:

➤ معمولاً چندین توضیح برای توجیه نتایج وجود دارد. توجه کنید که تمامی آن‌ها باید در نظر گرفته شود و نه تنها توجیهاتی که موافق با نتایج به‌دست‌آمده از پروژه حاضر هستند. درعین‌حال باید دقت شود که به هر توضیحی برای توجیه یافته‌ها روی آورده نشود و تنها به استدلال‌های محکم و منطقی اکتفا شود.

➤ دلیل، مدرک و توجیه منطقی برای تعبیر و تفسیر ارائه شود.

➤ به یافته‌های جدید حاصل این تحقیق و اهمیت آن‌ها به‌وضوح اشاره شود.

➤ اکثر اوقات، نتایج منفی نیز ارزشمند هستند. این نتایج باید مانند نتایج مثبت تفسیر شوند.

➤ در نگارش این بخش، ذکر رفرنس‌های مرتبط در محل مناسب، ضروری است.

پس از اتمام بحث باید قسمتی تحت عنوان نتیجه‌گیری نوشته شود. در این قسمت مهم‌ترین و اساسی‌ترین بیانی که از نتایج و مشاهدات به‌دست‌آمده، نگاشته می‌شود و با توجه به سؤال مطرح‌شده در پایان‌نامه باید نتایجی که در راستای انجام بحث‌ها و بررسی‌ها به‌دست‌آمده توضیح داده شود. مشاهدات و تعبیر جدید به‌صورت خلاصه عنوان شود و به دیدگاه‌های جدیدی که منجر به کار کنونی گردیده است اشاره گردد.

لطفاً نام نویسندگان لاتین را بصورت فارسی تایپ نموده و در پاورقی لاتین آنرا بنویسید. برای مثال نویسنده "Rimer" را بصورت ریمر در متن نوشته و اواژه لاتین در پاورقی باشد. در کلیه بخش‌های پایان‌نامه این قاعده رعایت گردد.

در پایان این بخش، توصیه‌ها، پیشنهادات و مواردی که برای اصلاح کار و تحقیقات آینده در نظر محقق است، بطور منظم در قالب پیشنهادات اجرایی و پژوهشی عنوان می‌شود.

(۱۷) راهنمای نگارش جداول و نمودارها: جداول، نمودارها و تصویرها باید خوانا، مرتب و مستقل باشند. هر جدول، نمودار و تصویر باید بدون نیاز به مراجعه به متن بتواند اطلاعات موردنظر را ارائه دهد و یافته‌های موجود در آن قابل تجزیه، تحلیل و ارزیابی باشد. در بسیاری از مواقع، محتوای جدول‌های کوچک را می‌توان در متن گنجانده، اگر مطالب تکراری در جدول وجود دارد می‌توان آن‌ها را نیز به‌طور خلاصه در متن ذکر کرد. از آنجایی که نوشتن جدول وقت بیشتری می‌گیرد، رعایت اختصار در اندازه، ترتیب و سازمان‌دهی از نکات اصلی موردنظر در طراحی آنمی‌باشد. جدول نباید مستقیماً از خروجی نرم‌افزارها کپی شود، بلکه لازم است با فرمت فارسی در نرم‌افزار Word طراحی و تکمیل شود. ترجیحاً فرمت جدول‌ها بدون خطوط سطر و ستون وبصورت Plain Table 2 باشد. محتوای داخل جداول با فونت B Nazanin 12 و بدون فاصله بین خطوط نوشته شوند.

هر جدول دارای شماره و عنوان است. پاورقی و علائم اختصاری ممکن است در بعضی جدول‌ها ضروری باشند. شماره‌ی جدول اصولاً به‌طور مسلسل و با ذکر شماره‌ی فصل و شماره‌ی جدول در وسط بالای جدول نوشته

می‌شود (مابین شماره جدول و عنوان جدول به‌جای استفاده از نقطه و یا خط تیره، دو فاصله (space) ایجاد

شود). عنوان جدول باید مختصر و کامل باشد. بهتر است مطالب در متن گنجانده شوند. طبق پیوست ۶

بسیاری از مطالعات مروری، بخصوص با میکروسکوپ الکتريکی، نیاز به ارائه تصاویر دارند. استفاده از عکس زمانی مؤثر است که عکس به‌خوبی مطلب موردنظر را در معرض دید خواننده قرار دهد. زمانی که مطلب موردنظر را می‌توان از طریق جدول یا نمودار ارائه داد، شاید نیاز به ارائه تصویر نباشد. همه‌ی تصاویر و طرح‌های شماتیک تحت عنوان شکل ارائه می‌گردند. شماره‌ی شکل نیز همانند نمودار به‌طور مسلسل و با ذکر شماره‌ی فصل و شماره‌ی شکل در وسط پایین شکل نوشته می‌شود (مابین شماره شکل و عنوان شکل به‌جای استفاده از نقطه، دو فاصله (space) ایجاد شود. از تکرار محتویات جدول‌ها و شکل‌ها در متن خودداری شود. نکته قابل توجه اینکه ذکر منبع شکل تا تصویر یا شمای استفاده شده (همانند شمای الگوی اعتقاد بهداشتی) در همان صفحه (زیر شکل یا پاورقی) در داخل گروه الزامی است.

۱۸) نحوه‌ی ارجاع منابع در متن: لازم است در متن به کلیه‌ی منابعی که مورداستفاده قرار می‌گیرد، اشاره شود. چنانچه در داخل متن از یک منبع، مطلبی نقل شود، بلافاصله پس از خاتمه‌ی جمله و قبل از نقطه در داخل پرانتز شماره‌ی مرجع ذکر می‌گردد. نحوه‌ی ارجاع در متن به روش ونکوور (Vancouver) می‌باشد. در سبک ونکوور مراجع به ترتیبی که در متن می‌آیند شماره گذاری می‌شوند (برای هر مرجع یک عدد اختصاص می‌یابد). در این روش مراجع به ترتیب شماره در فهرست منابع ذکر خواهند شد (نه بر حسب حروف الفبا). چنانچه منبعی به دفعات در یک متن مورد استفاده قرار گیرد همان شماره‌ی استناد اول دوباره ذکر می‌شود و تغییری در شماره استناد آن داده نمی‌شود.

➤ وقتی در یک محل در متن به منابع متعددی استناد می‌شود، از خط فاصله (-) برای توالی اولین عدد و

آخرین عدد و از میرگول (،) برای جداسازی شماره متعدد استفاده می‌شود. مثال (۳-۹، ۵، ۷).

- تمام منابع مورد استفاده در پایان نامه باید به زبان انگلیسی تنظیم شود.
- تاکید می گردد که در مورد منابع فارسی از ترجمه انگلیسی و مشخصات ذکر شده منبع مربوطه به زبان انگلیسی استفاده شود و در انتهای آن عبارت (In Persian) در داخل پرانتز نوشته شود.
- در صورتیکه زبان مقاله فارسی بوده و مشخصات انگلیسی آن یافت نمی شود (خلاصه انگلیسی نداشته و در هیچ کجا نام لاتین آن نیست)، عنوان آن را ترجمه ننموده و تنها با حروف انگلیسی عنوان تایپ شود. در خصوص نام مجله که به همین صورت بودند، نیز بر همین منوال اقدام گردد. برای مثال مجله طلوع بهداشت را ترجمه ننموده و به صورت Tolloe-e-Behdasht بنویسید.
- از بکارگیری خلاصه مقالات به عنوان منابع پرهیز شود.
- مقالات چاپ شده یا آنهایی که برای چاپ پذیرفته شده انتخاب گردند. اگر مقاله برای چاپ پذیرفته شده ولی هنوز چاپ نشده است باید هنگام اشاره به آن پس از نام مجله مربوطه عبارت (In press) در داخل پرانتز ذکر شود.
- در صورتی که از منبع اینترنتی استفاده شده باشد، آدرس کامل (URL) آن نوشته شود.
- در صورتی که تعداد نویسندگان بیش از ۶ نفر باشد، مشخصات ۶ نویسنده ی اول به طور کامل نوشته شده و پس از آن عبارت "et al." آورده شود. بدیهی است اگر تعداد نویسندگان برابر یا کمتر از ۶ نفر بود ذکر مشخصات تمامی آنان ضرورت دارد.
- نام مجلات بصورت کامل نوشته شود.
- استفاده از نرم افزارهای End note ,Reference manager و غیره بلامانع است. مشروط بر اینکه دقیقاً مطابق با فرمت فهرست منابع که ذیل آمده است تنظیم شده باشد.
- برای نوشتن این بخش از فونت Times New Roman با اندازه ۱۲ و با فاصله ۱/۱۵ سانتی متر استفاده شود.

نحوه نگارش رفرنس مقاله:

نام خانوادگی نویسنده - فاصله - حرف اول نام کوچک نویسنده - نقطه - عنوان مقاله -نقطه - نام مجله (تأکید می شود نام مجله بصورت گسترده و نه به اختصار نوشته شود) - نقطه -سال انتشار-نقطه -کاما- شماره جلد -شماره مجله (داخل پرانتز) -دو نقطه - شماره صفحات - نقطه

Jafari MJ, Shafiei B, Rezazadeh Azari M, Movahhedi M. occupational exposure to welding fumes using different ventilation scenarios. International Journal of Occupational Hygiene. 2010; (9)2: 20-5.

-مقاله ارائه شده در همایش ها:

Yavari p, Abadi A, Mehrabi Y. Mortality and changing epidemiological trends in Iran during 1979-2001 with emphasis on cancer. proceedings of the International Symposium on predictive Oncology and Intervention Strategies; 2004 Feb . 7-10; Nice, France. p. 325-9.

• کتاب

Crittenden JC, Rhodes TR, Hand Dw, Howe KJ, Tchobanoglous G. water treatment: principles and design. 2nd Ed .new yourk: John wiley & sons Inc; 2005. P.200-15.

-بخشی یا فصلی از کتابی که به وسیله یک یا چند نویسنده نوشته شده است.

Phillips SJ, Whisnant Jp. Hypertension and stroke. In: Laragh JH Brenner BM editors. Hypertension pathophysiology, diagnosis and management. 2nd Ed. New York: Raven press; 1995. p. 465-78.

• پایان نامه

Fearing DA. Process options for the water treatment of humic rich waters (dissertation). School of water Sciences: Cranfield University, 2004. p. 56-71.

- نحوه ی نوشتن مطالب اینترنتی و وب سایت ها به عنوان مرجع:

در صورتی که قسمتی از وب سایت به عنوان مرجع باشد به صورت مثال زیر در فهرست منابع وارد خواهد شد:

نویسنده - عنوان صفحه (مدرک) - سال انتشار - عنوان وب سایت - درج عبارت Available from - تاریخ مشاهده صفحه .

World Health Organization, Oral health, Regional Office for Europe [updated 25- March- 2017; cited 2017 25 March].

Available from: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/oral-health>.

ج) آماده سازی و صحافی

پس از برگزاری جلسه دفاع و انجام اصلاحات لازم و نیز تایید محتوی اصلاح شده پایان نامه از لحاظ علمی و مطابقت دقیق نگارش آن با راهنمای حاضر، با اجازه استاد محترم راهنما و مدیر امور تحصیلات تکمیلی، باید به تعداد کافی از مجله پایان نامه صحافی شود. علاوه بر جلد های مورد نیاز دانشجوی، استاد/ اساتید راهنما، استاد/ اساتید مشاور، یک نسخه از پایان نامه برای نگهداری در کتابخانه دانشکده به همراه یک نسخه الکترونیکی با فرمت های pdf , word که همه فصل ها و مطالب پایان نامه بصورت یک فایل یکپارچه باشد بر روی CD عیناً مطابق با پایان نامه ی مجلد، مورد نیاز است. دانشجویانی که محل اجرای پایان نامه ی آنها یکی از مراکز تحقیقاتی یا حمایت کننده ی مالی باشد، بایستی یک نسخه چاپی دیگر به مرکز مربوطه تحویل دهند. تمام نسخه های صحافی شده بایستی از هر جهت یکسان باشند.

د) نگارش مقاله

انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان نامه بصورت چاپ در نشریات علمی یا ارائه در مجامع علمی باید با نام دانشگاه (مقاله‌ی شرط دفاع، فقط و فقط در صورتی پذیرفته خواهد شد که آدرس یا **Affiliation** بطور دقیق و بدون هیچگونه اشتباه تاییدی درج شده باشد. در غیر این صورت مجوز دفاع صادر نخواهد شد) بوده و استاد راهنما، نویسنده مسئول (ترجیحاً) یا نویسنده اول مقاله باشند. در مقالاتی که پس از دانش آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان نامه نیز منتشر می شود نیز باید نام دانشگاه درج شود. لازم است اساتید محترم راهنما و مشاور قبل از ارسال، پذیرش یا چاپ مقاله کلیدی محتوای آن را تأیید و در صورت وجود هر گونه مشکل نسبت به توقف روند اقدام نمایند.

برای دانشجویان کارشناسی ارشد:

- مصوبه شصت و دومین جلسه‌ی مورخ ۹۴/۱۰/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی:
- ارسال مقاله (submission) برای مجلات علمی پژوهشی داخل یا خارج قبل از دفاع اجباری است (شرط دفاع می باشد) و حداکثر نمره پایان نامه ۱۸ نمره می باشد.
- گواهی تایید (Acceptance) یا چاپ مقاله به شرح زیر نمره داده می شود.
۱. در مجلات نمایه شده در Scopus و یا ISI: WOS, pubmed, ۲ نمره
 ۲. در مجلات غیر از بند فوق: یک نمره

ه) پیوست‌ها

- یک مقاله کلیدی که ذهن خواننده را به‌درستی در راستای کار پایان‌نامه جهت‌دهی کند.
- پرسشنامه‌ای که در جمع‌آوری داده‌ها مورد استفاده قرار گرفته است.
- نحوه محاسبه یا چگونگی نمره دهی به پرسشنامه استفاده شده.
- هر نوع کتابچه آموزشی، پمپت و ... در این قسمت ارائه شود.
- فرم رضایت‌نامه از بیماران که در طرح تحقیقاتی مورد استفاده قرار گرفته است.
- اصل یا پیش‌نویس مقاله یا مقالاتی که از طرح تحقیقی پایان‌نامه چاپ شده است.
- جزئیاتی که مربوط به روندهای تکمیلی پایان‌نامه باشد.

پیوست ۱: جلد پایان نامه به زبان فارسی

مطالب روی جلد پایان نامه باید مطابق قالب زیر و به صورت زیرکوب تنظیم شود.

۲cm	۳ سانتیمتر	۴ سانتیمتر
B Titre 14 Bold	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشت درمانی رفسنجان دانشکده بهداشت	
گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت		
B Nazanin 14 Bold	عنوان: تأثیر مداخله آموزشی مبتنی بر الگوی باور بهداشتی در تغییر باورها و رفتارهای بهداشتی	
اساتید راهنما:		
..... دکتر		
..... دکتر		
دانشجو:		
.....		
زمستان ۹۵		
شماره پایان نامه:		
۳ سانتیمتر		

پیوست ۲: صفحه مشخصات پایان نامه به زبان فارسی

این صفحه بیانگر شناسنامه پایان نامه است و باید به صورت زیر تنظیم گردد.

↓ ۳ سانتی متر

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

دانشکده بهداشت

گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

عنوان:

..... (فونت بی تیترا ۱۳)

استاد یا اساتید راهنما (فونت بی نازنین ۱۳)

.....

استاد یا اساتید مشاور:

.....

دانشجو

.....

ماه و سال دفاع از پایان نامه

شماره پایان نامه

پیوست ۳: صفحه تأیید رعایت قانون کپی رایت

باسمه تعالی

اینجانب دانشجوی رشته مقطع تحصیلی به شماره دانشجویی تأیید می‌نمایم که کلیه نتایج این پایان‌نامه، حاصل کار این‌جانب و بدون هرگونه دخل و تصرف است و موارد نسخه‌برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات آورده‌ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قانون ترجمه تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با این‌جانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می‌کنم. در ضمن، مسئولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی‌صلاح (اعم از اداری و قضایی)، بر عهده خودم خواهد بود و دانشگاه هیچ مسئولیتی در این‌باره نخواهد داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو :

پیوست ۴: صفحه حق مالکیت مادی و معنوی و مجوز بهره برداری از پایان نامه

حق برداشت

نسخه برداری (به هر روش) چه از متن کامل یا از استخراج‌ها، تنها با هماهنگی استاد راهنما و نویسنده ثبت شده و بر اساس دستورالعمل ارائه شده توسط کتابخانه مرکزی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان امکان پذیر است (جزئیات از طریق کتابخانه دانشکده مربوط قابل دسترسی است). تکثیر نسخه‌های بیشتر، به هر شکل از کپی‌های موجود، بر اساس این دستورالعمل بدون اجازه کتبی استاد راهنما و نویسنده، امکان پذیر نیست.

مالکیت حقوق معنوی ذکر شده در این پایان نامه، متعلق به دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان است. در صورت هرگونه توافق قبلی برخلاف این مالکیت با شخص سوم، امکان استفاده بدون اجازه کتبی دانشگاه که شرایط چنین توافقی را تعیین می نماید، مجاز نیست.

استفاده از پایان نامه در مقاله‌ها یا هر نوشته علمی دیگری، منوط به ذکر منبع و با رعایت ضوابط انتشارات دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان هست.

پیوست ۵: نمونه‌ای از فهرست مطالب در زیر آورده شده است:

عنوان	صفحه
فهرست جدول‌ها.....	الف.....
فهرست شکل‌ها.....	ب.....
فهرست نمودارها.....	ج.....
فهرست عکس‌ها.....	د.....
فصل اول : بیان مساله و کلیات پژوهش.....	۱.....
۱-۱ مقدمه.....	۲.....
۱-۲ بیان مسئله.....	۹.....
فصل دوم : مروری بر مطالعات انجام شده.....	۱۰.....
۱-۲-۱ مطالعات داخلی.....	۱۱.....
۱-۲-۲ مطالعات خارجی.....	۱۵.....
فصل سوم : مواد و روش‌ها.....	۲۵.....
۱-۳-۱ نوع مطالعه.....	۲۶.....
۱-۳-۲ جامعه مورد مطالعه.....	۲۷.....
فصل چهارم : یافته‌های پژوهش.....	۵۰.....
فصل پنجم : بحث و نتیجه‌گیری کلی و پیشنهادت.....	۶۵.....
فهرست منابع.....	۸۰.....
پیوست‌ها.....	۸۵.....
چکیده به انگلیسی.....	۸۷.....

پیوست ۶: نمونه جدول

جدول شماره ۳-۳ مشخصات ابزار تدوین شده و روایی و پایایی آن در خصوص رفتارهای احتیاطی استاندارد

نام سازه	تعداد سؤال	مقیاس پاسخ دهی	روش پاسخ دهی	دامنه سوالات	میانگین CVR	میانگین CVI	آلفای کرونباخ
آگاهی	۳۰	۳ و ۴ گزینه ای	خود گزارش دهی	۰-۳۰	۰/۸۷	۰/۷۷	۰/۷۵
حساسیت درک شده	۹	لیکرت پنج قسمتی	خود گزارش دهی	۹-۴۵	۰/۹۰	۰/۹۳	۰/۸۸
شدت درک شده	۸	لیکرت پنج قسمتی	خود گزارش دهی	۸-۴۰	۰/۶۹	۰/۹۲	۰/۸۳
منافع درک شده	۱۰	لیکرت پنج قسمتی	خود گزارش دهی	۱۰-۵۰	۰/۸۹	۰/۹۷	۰/۸۳
موانع درک شده	۱۳	لیکرت پنج قسمتی	خود گزارش دهی	۱۳-۶۵	۰/۸۴	۰/۸۸	۰/۸۶
راهنماها برای عمل	۹	لیکرت پنج قسمتی	خود گزارش دهی	۹-۴۵	۰/۸۶	۰/۹۸	۰/۸۱
خودکارآمدی	۶	لیکرت پنج قسمتی	خود گزارش دهی	۶-۳۰	۰/۸۶	۰/۹۸	۰/۸۶
رفتار احتیاطی استاندارد	۱۵	لیکرت چهار قسمتی	خود گزارش دهی	۱۵-۶۰	۰/۹۴	۰/۹۹	۰/۷۶

**Rafsanjan University of Medical Sciences
School of Health
Department of Health Education and Health Promotion**

**Thesis submitted for the degree of M.Sc in
Health Education and Health Promotion**

Title

**Designing, Implementation and Evaluation of PRECEDE
PROCEED Model-based Intervention on Oral and Dental Health
among Primary Schools' Students of Rafsanjan City, in 2015-16**

Supervisor

Dr. Mohtasham Ghaffari

Advisors

Dr. Ali Ramazankhani

Dr. Sakineh Rakhshanderou

By: Mostafa Nasirzadeh

May2017